

Dabiskotie kūdras karjeri Ķemeru tīrelī

Publicēts: 20.11.2020.

ATRAŠANĀS VIETA

[Ķemeru nacionālajā parkā](#)

Uz Babītes novada Salas pagasta un Tukuma novada Slampes pagasta robežas

GPS KOORDINĀTAS

X: 470779, Y: 6305916 / Lat: 56.8960387, Lon: 23.5203136

APRAKSTS

Ķemeru tīrelī var uzskatīt par cilvēka darbības maz ietekmētu teritoriju. Te joprojām dominē dabiska purva ainava - augstais sūnu purvs, ko izraibina ezeriņi un purva salas. Kūdras ieguve ir notikusi tikai purva ziemjaustrumu stūrī, kur arī pēc darbu pabeigšanas turpināja darboties meliorācijas sistēmas, susinot purvu. Lai novērstu purva izžūšanu un aizaugšanu, 2006. gadā ĶNP administrācija te īstenoja purva atjaunošanas projektu, kura laikā tika veikta meliorācijas sistēmu noslēgšana un karjera teritorijas uzpludināšana. Tagad kādreizējos sausos kūdras laukus sedz ūdens. Tajos ligzdo dažādas bridējputnu sugas (pļavu un purva tilbītes, ķīvītes un upes tārtiņi) un ir atsākusies sfagnu sūnu augšana. Rītos un vakaros te ir diezgan liela [iespēja dzirdēt un redzēt bebru rosīšanos](#).

Purva hidroloģiskā režīma atjaunošana

Lai gan Ķemeru tīrelī nav īstenotas tik vērienīgas saimnieciskās darbības, kā dažos citos Latvijas augstajos purvos, arī to ir ietekmējusi kūdras izstrāde. 20.gs. otrajā pusē purva ZA daļā kūdra tika iegūta pavisam 115 ha platībā. Lai gan plāni bija tālejoši, rakšanas darbi tika apturēti, lai neietekmētu Ķemeru kūrorta bagātības - sērūdeņu veidošanos, kas norise zem purva kūdras slāņiem.

Kūdras rakšana ir cieši saistīta ar meliorāciju - norokamās platības vispirms tiek nosusinātas, lai atvieglotu tehnikas pārvietošanos. Tā kā pēc kūdras ieguves pārtraukšanas Ķemeru tīrelī izveidotās grāvju sistēmas tika atstātas nenoslēgtas, tās līdz pat 2006. gadam turpināja pildīt savu pienākumu - susināja purvu, kas šajā rajonā sāka pastiprināti aizaugt.

Grāvju apkārtne dabiskiem sūnu purviem raksturīgā sfagnu sūnu sega nomainījās ar augstāku un biežāku augāju - viršiem un vaivariņiem, sākās arī koku - bērzu un priežu augšana.

Lai novērstu purva izžūšanu un aizaugšanu, nepieciešams novērst mākslīgi radīto noteci. Uzsākot darbu īstenošanu, tika sagatavots tīreļa ūdens režīma atjaunošanas tehniskais projekts, kurā detalizēti tika uzskaitīti veicamie darbi un 2006. gada rudenī tika uzsākti rakšanas darbi. Grāvju bloķēšanai tika izmantota Latvijā līdz šim maz zināma metode - kūdras dambji, ko būvēja ar ekskavatoru.

Pavisam darbu gaitā tika uzbūvēts 61 dambis - 50 uz karjera apvadkanāliem un 11 purva R malā. Papildus tam tika izveidotas vairākas lielākas ūdens regulēšanas būves - paaugstināts līmenis ceļa dambim 1,4 km garumā un uzbūvēti trīs dambji ar caurtekām ūdens noteces vietās purva perifērijā, attiecīgi 60, 40 un 60 m garumā.

Aizberot kādreiz ierīkotos meliorācijas grāvjus un savedot kārtībā esošo ceļa dambi, ir panākta ūdens līmeņa paaugstināšana karjerā un tā apkārtnē. Kūdras frēzļauki ir daļēji appludināti un kļuvuši mitrāki, savukārt nolaistais ezers ir atkal piepildījies ar ūdeni.

Foto: Andris Soms

VIDES PIEEJAMĪBA

MAKSA

Bezmaksas

ATVĒRTA

Visu gadu

APVIDUS

Mežs, purvs

LABIEKĀRTOJUMS

NOKĻŪŠANA

Ceļa P101 malā 3,28 km no krustojuma ar ceļu A10. Ar vilcienu Rīga-Tukums līdz dzelzceļa stacijai KŪDRA, tad 4,20 km ar kājām vai velosipēdu.

Piebraucamais ceļš ar dolomīta šķembu segumu.

UZTURĒŠANĀS NOTEIKUMI

APSAIMNIEKOTĀJS

Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija.

UZMANĪBU!

Atsevišķas ziņas laika gaitā var būt izmainījušās. Ja esat konstatējuši informācijas neatbilstību vai infrastruktūras bojājumus, lūgums, sazināties ar apsaimniekotāju.

<https://www.daba.gov.lv/lv/dabiskotie-kudras-karjeri-kemeru-tireli>